

**R.P. Ioannis De Lvgo Hispalensis, É Societate Iesv, Jn
Collegio Romano Eivsdem Societatis Olim Theologiae
Professoris, nunc S. R. E. Cardinalis, Dispvtaiones
Scholasticae, & Morales, De virtute, & ...**

Lugo, Juan de

Lvgdvni, 1666

II. Quem effectum habeant verba in forma huius Sacramenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82358](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82358)

18.
Verba In
nomine Pa-
tris, &c. an
concurrant
ad effectum?

Contra hanc doctrinam vna restat adhuc diffi-
cultas, quod scilicet ex ipsa fieri videtur, quod de
facto concurrant ad effectum sacramenti, illa etiam
verba in nomine Patris & Filij & Spiritus sancti, quae
adduntur de facto in absolutione à peccatis. Nam
donec illa proferantur, non erit absoluta proposi-
tio, & non continentur implicite in praecedentibus,
ac per consequens sensus adhuc manebit suspen-
sus; ergo redire debemus ad regulam P. Vasquez, &
dicere, haec verba, licet opponantur, non concurre-
re, quia nec etiam continebantur implicite in ver-
bis necessariis.

Respondeo tamen negando sequelam, quia illa
verba sunt diuersa propositio in rigore, licet non
videantur asserere nouam copulam explicitam: nam
illa dicuntur inuocando Personas Trinitatis: In-
uocatio autem procul dubio est oratio diuersa à
praecedentibus. Quod verò illa sit inuocatio con-
stat ex forma Baptismi, in qua eadem verba dicun-
tur ad inuocandam Trinitatem, vt constat ex Patri-
bus & Conciliis dicentibus, in forma Baptismi de-
bere inuocari Trinitatem; sic loquitur Zacharias
Papa Epist. 11. ad Bonifacium Episcopum relatus in
c. In Synodo, de Consecratione dist. 4. Innocent. III.
in Concil. Lateran. relatus in c. firmiter, de summa
Trinitate; & Eugen. IV. in decreto unionis loquens
de forma baptismi, & alij communiter. Inuocare
autem, propriè loquendo, est in auxilium vocare
aliquem, vt constat ex Latinis Auctoribus apud
Calep. Vocatur ergo in auxilium sancta Trinitas per
illa verba post absolutionem à peccatis. Quod cõ-
firmari potest, quia illa verba, In nomine Patris, &
Filij, &c. non minus videntur referri ad absolu-
tionem praecedentem à censuris, quam ad absolutio-
nem à peccatis; ponuntur enim quasi clausula, &
finis totius absolutionis praecedentis: omnes tamen
supponunt, absolutionem à censuris habuisse signi-
ficationem, & effectum completum ante absolutionem
à peccatis. Illa ergo conclusio In nomine Patris, &c.
non reddit suspensum sensum praecedentium ver-
borum. Cum ergo aliàs ea inuocatio non requira-
tur ad valorem sacramenti, vt in baptismo, non est
cur illa, etiam quando apponitur, concurrat ad gra-
tiam, & remissionem peccatorum.

Obiicit aliquis S. Thomam supra q. 60. art. 8. in
corpore vbi dicit illum baptismum fortasse rō fore
validum in quo dicitur: Ego te baptizo in nomine
Patris, & Filij, & Spiritus sancti, & B. Virginis. Ergo
illa inuocatio B. Virginis etiam post inuocationem
necessariam Trinitatis suspendit sensum verborum
praecedentium, & vitiat formam; ergo similiter in-
uocatio Trinitatis post absolutionem à peccatis
suspendit sensum verborum praecedentium.

Respondeo, discrimen magnum esse, quia illa
verba Beatae Virginis, in casu posito non sunt noua
oratio, sed pars orationis, seu inuocationis praede-
dentis; perinde ac si dicerem Inuoco Patrem, & Fi-
lium, & Spiritum sanctum & Beatam Virginem; quae
quidem est oratio, in qua affirmatur inuocatio
quatuor personarum; quare non est mirum, si illa
ultima verba suspendant, & vitient sensum totius
orationis. In nostro verò casu inuocatio est oratio
noua vt diximus, & nullo modo est pars absolutio-
nis praecedentis, quae habuit iam suum sensum, &
significationem perfectam.

SECTIO II.

Quem effectum habeant verba in forma huius
Sacramenti?

40.

Hæc quaestio* necessariò praeiudicanda est ad
aliam de sensu horum verborum, quæ ab ista

omnino dependet, quem scilicet effectum ope-
rentur Sacerdotis verba, seu quam potestatem Sa-
cerdotes à Christo habuerint in ordine ad remi-
tenda peccata.

Ratio autem dubitandi est quia vel peccator,
quando accedit ad sacramentum, est contritus; &
tunc iam culpa remissa erit virtute contritionis
ante absolutionem, & per consequens Sacerdos
non dimittit culpam; vel peccator non erat contri-
tus; & tunc non videtur dispositus ad consequen-
dam remissionem peccati: neque enim Sacerdos
potest remittere peccata absque dispositione de-
bita ex parte peccatoris.

Varij sunt modi dicendi: & omisiss erroribus
haereticorum, qui negant potestatem Sacerdotis
ad remittenda peccata, vel dicunt hanc non esse
potestatem diuersam à potestate praedicandi, vel
baptizandi, contra quos latè Bellarmin lib. 1. de
poenitentia, & alij Controversistae; inter Catholi-
cos, etiam Doctores non defuerunt, qui hanc po-
testatem nimis restringerint, & existimant, nun-
quam extendi ad dandam primam gratiam iusti-
ficantem in hoc sacramento, qui licet non conue-
niant cum haereticis, sed potestatem Sacerdotis
agnoscant, quam haeretici negant: difficile tamen
explicant verba Christi, dantis potestatem ad di-
mittenda peccata, quare varias adhibent interpre-
tationes, & varij sunt in assignando effectum huius
Sacramenti.

Primo, aliqui dicunt Sacerdotem absolueri à
pena aeterna, debita peccato; postquam Deus so-
lus iam prius remiserat culpam ante sacramentum.
Ita docuit Hugo Victorinus lib. 1. de Sacramentis,
part. 14. c. 8. Ricardus item de S. Victore 1. p. in
lib. de potestate ligandi, atque solvendi. c. 12.

Hoc tamen inuoluit contradictionem. Primo
quia iuxta Tridentinum sess. 6. c. 14. pena aeterna
vna cum culpa remittitur: si ergo ante sacra-
mentum remissa erat culpa, remitti debuit etiam pena
aeterna.

Secundo, culpa mortalis non deletur nisi per
infusionem gratiae: non potest autem stare cum
gratia reatus poenae aeternae: nam gratia est semen
gloriae, & filiarum Dei adducens ius ad heredita-
tem diuinam.

Tertio, quia ante aduentum Christi homini cõ-
trito non solum remittebatur culpa, sed etiam pe-
na aeterna, iuxta illud Ezech. 18. Si impius egerit po-
nitentiam, &c. vita viuet, & non morietur: omnia
iniquitatum eius, quas operatus est, non recordabor: non
ergo minorem efficaciam habet nunc contritio ex-
tra Sacramentum.

Ab his parum differt, secunda explicatio Ioan-
nis Medinae Cod. de poenit. tract. 2. q. 38. §. Videtur er-
go, qui dicit, per contritionem absolui homines à
culpa, & à poena aeterna; non tamen ab exilio pa-
triae coelestis, quam patriam, quia Sacerdos absol-
uendo aperit, ideo dicitur habere claves regni coe-
lorum, non enim repugnat aliquem carere culpa, &
reatu poenae, & tamen adhuc exulare à caelo, sicut
Ioannes Baptista, & alij exulabant in limbo. Quid
autem intelligat nomine exilij explicuit ipse Me-
dina de hoc interrogatus à Corduba, pro vt testa-
tur ipse Corduba 1. questionarij. q. 1. opin. 3. cui res-
pondit, se in hoc differre à prima explicatione Ri-
cardi, & Hugonis, quod illi dixerint, absolutione
remitti poenam damni, & sensus; ipse verò solum
poenam damni.

Imò si attentè legatur hanc ipsam poenam da-
ni sensu remissam iam fuisse prius per contritio-
nem, non tamen omnino absolūtè, sed sub condi-
tione, si postea culpabiliter non omittat absolutio-
nem

Sacramentalem; quam si omittit, punietur etiam pena damni propter propria peccata.

Hec explicatio eisdem argumentis relictur, quia eo modo, quo remittitur culpa, debet remitti etiam, pena aeterna; haec autem includit penam sensus & penam damni: Ergo utraque remittitur per contritionem praecedentem, sicut & culpa. Dicit remitti quidem, sed sub conditione, si fecerit alia, quae debet, scilicet, confiteri, & feruare alia praecpta legis nouae. Sed contra. Primum, quia hoc non est remitti absolute penam, nec dari absolute ius ad gloriam, prout Scriptura, & Concilia loquuntur.

Secundo, quia nec hoc modo absolutio remitteret penam, sed esset conditio, sub qua iam per te remissa fuerat, sicut etiam aliorum praecptorum observatio subsequens, sub cuius etiam conditione fuerat remissa, non dicitur remittere penam aeternam praecedentis peccati.

Tertio, Idem potuisses dicere de pena aeterna sensus, remitti etiam per contritionem sub conditione solum confessionis futurae: non enim est maior difficultas in una quam in alia.

Quarto, Eodem modo dici posset per contritionem ante Baptismum non remitti penam damni aeternam absolute, sed sub conditione baptismi non omittendi.

Quinto, quia in lege veteri per contritionem tollebat absolute culpa, & pena damni aeterni; ergo & nunc, cum non sit minus efficax contritio, quod attinet ad vires, licet nunc afferat obligationem confitendi.

Sexto, quia quando Theologi docent, peccata semel, dimissa non redire, nec quoad culpam, nec quoad penam, non adhibent discrimen inter peccata, quae dimissa sunt per contritionem, vel per absolutionem, sed de omnibus in vniuersum loquuntur.

Nec denique obstat, quod assertur de Patribus in limbo; nam illi non habebant reati penam damni, sed ius ad gloriam: detinebatur tamen, eo quod nondum erat solutum pretium sanguinis Christi, & non expediebat, quod ipsi prius quam Christus intrarent ad gloriam; sicut nec modo carentia gloriae corporis est aliquis reatus penae damni, sed dilatio gloriae debita ob iustam congruentiam.

Tertia explicatio est, homines absolui a culpa, & a pena per absolutionem Sacerdotis, non re ipsa susceperam, sed in voto; unde quando postea profertur verba, homo liberatur solum ab obligatione confitendi, quam retinuerat. Ita Gabr. dist. 18. quest. 1. & eius supplementum d. 11. quest. 1. art. 2. Okamus relatus a Gabriele, & Nominales antiqui quos referunt Alex. quest. 89. membr. 1. art. 1. & Bona uent. dist. 18. quest. 1. art. 2.

Hec etiam explicatio reicitur ab omnibus, Primum quia non esset absolueretur a peccatis, sed ab obligatione confitendi peccata, quod est valde diuersum.

Secundo, quia hoc est in re negare clauis Ecclesiae, & potestatem: siquidem non esset ad mundandam animam; sed ad caeremoniam extrinsecam adhibendam.

Tertio, quia in confessione de solis venialibus non tollitur per absolutionem aliqua obligatio prior de illis confitendis, cum nulla esset, ergo non procederetur ex potestate vera absolutionis.

Quarto, quia ad hunc effectum non oportuisset instituere formam absolutionis; nam si obligatio qua absoluitur homo erat solum confitendi;

P. Ioan. de Lugo de Penitentia.

per solum confessionem absque alia absolutione, esset iam homo solutus ab illa obligatione.

Quinto, neque ex potestate tali, absolueretur argueretur, conferri gratiam in hoc Sacramento, quia ad soluendum hominem ab obligatione manifestandi peccata, non est necessaria gratia infusio, quae gratia nunc arguitur ex remissionem peccati, quae ibi fit.

Denique non magis, concureret confessio, & absolutio ad tollenda peccata, quam caetera omnia praecpta; nam omnium datur votum implicitum in contritione; quare eodem modo dici posset remitti peccata homini penitenti per communionem in voto, per obseruantiam festorum in voto, & alia similia.

Quarta explicatio est Alexandri & Bonauenturae; quod potestas Sacerdotis non sit ad absoluerendum a culpa, ne a pena aeterna, ex opere operato; sed tantum a pena temporalis, quae aliquando dicitur absolutio a peccato, iuxta illud Machab. 17. Sancta ergo & salubris cogitatio est pro defunctis orare, ut a peccatis soluantur, hoc est, a pena pro illis debita. Addunt tamen aliquando de congruo, Sacerdotem per modum deprecationis impetrare penitenti primam gratiam, ad quod conducunt illae orationes, Misereatur tui &c.

Hec etiam explicatio tollit fere totam efficaciam huius Sacramenti, nam ad tollendum reatum penae temporalis, suppetunt alia remedia faciliora; neque ad hoc requiritur noua gratiae infusio, ut constat in Indulgentiis, & sacrificiis Missae; quare non possemus ex illo effectu arguere, dari gratiam in hoc Sacramento, denique argumenta ad probandam nostram conclusionem, probabunt clare falsitatem huius explanationis.

Quinta denique, & celeberrima sententia est Magistri in 4. d. 18. §. non autem, & §. ligant quoque, qui docet, Sacerdotem verbis illis, Ego te absoluo, solum intendere significare, Ego te ostendo, & declaro absolutum per contritionem praecedentem, quam sequuntur Maior, & alij apud Suarez in praesenti disput. 18. sect. 2. num. 3. quia aduertit hoc tempore esse omnino erroneum.

Contra illam ergo, & omnem aliam sit conclusio certissima, in Sacramento penitentiae conferri veram remissionem peccati, etiam quoad culpam virtute ipsius Sacramenti, & absolutionis sacerdotalis. Hec est S. Thom. in praesent. & aliorum omnium, quos non oportet sigillatim referre. Probatur autem primum ex verbis Christi, Ioannis cap. 10. quorum remisistis peccata, &c. quae in proprio, & riguroso sensu significant remissionem peccati, etiam quoad culpam Matth. 16. & 18. Quodcumque ligaueris, & quodcumque solueris, &c. Nam illa vniuersalis omnia vincula videtur comprehendere. Idem etiam videtur probare nomen clauium regni caelorum, quod potissime per culpam non ortalem clauditur, & per eius remissionem aperitur.

Probatur secundum ex Conciliis Florentino in Litteris vniuersis, Constantiensis in Bulla Martini V. contra errores Ioannis Hus & clarius ex Tridentino sess. 14. c. 1. vbi dicitur Sacerdotibus data potestatem reconciliandi fideles post baptismum lapsos, & c. 2. hoc Sacramento homines a peccatis liberari, sicut per baptismum liberantur a prioribus peccatis & c. 3. & can. 1. effectum huius Sacramenti esse reconciliationem cum Deo, & can. 2. hanc esse secundam tabulam post naufragium, & can. 9. absolutionem non esse nudum ministerium pronuntiandi, & declarandi remissa esse peccata confitenti, sed actum iudicalem, & c. 4. attritionem cum hoc Sacramento

Q 3 disponere

disponere ad primam gratiam, & remissionem peccati obtinendam, quæ clarè probant, potestatem illam extendi ad dimittendam ipsam culpam, nec posse de hoc tamplius apud Catholicos dubitari.

50. Tertiò probatur ex Iulio, & Cælestino Pontificibus, & ex Concilio Africano, quorum verba referuntur in cap. presbyter, & aliis 16. quest. 6. vbi dicitur: quod Sacerdos denegans absolutionem morientibus reus erit animarum, & quod hominum salutem admittit. Ergo supponitur, quod per virtutem absolutionis confertur prima gratia, & tollitur culpa gravis, quia alioquin non esset causa damnationis ipsa absolutionis negatio. Ad quod etiam facit Aug. epist. 180.

51. Quartò probatur ex Patribus qui hanc potestatem in Sacerdotibus agnoscunt. Augustinus de *Catechizandis rudibus* cap. 17. Hieronymus epist. 1. ad Heliodor. S. Leo epist. 1. Cyprianus *serm. de baptismo* Cyrillus lib. 12. in Ioann. c. 56. Ambrosius lib. 1. de *pœnitentia* cap. 2. & 7. & lib. 2. cap. 2. Rupert super illud Ionæ: *Vade in Ninivem Civitatem*, &c. Bernardus *serm. 3. de Sanctis Petro & Paulo*, Hilarius *can. 16. in Matth.* Theophylactus *ibi*, & alij dicentes, quod absolutio Sacerdotis præcedat absolutionem Dei, Vnde clarè sequitur, non esse declaratoriam, & colligitur ex ipsis verbis: Christi, quodcumque solueris super terram, eris solutum & in celis, non enim dixit, *fuit solutum*, sed *erit*, quasi consequenter, quod etiam indicat illa dictio, & hoc est, etiam in celo, quasi hoc consequatur, & illud præcedat, Videri etiam possunt Gregor. *kom. 16. in Evangel.* Chrysostomus *hom. 5. in verba Isaie. Vidi Dominum*, & lib. 3. de *Sacerdotibus* capite 4. vbi clarè dicit, nostris Sacerdotibus non corporis lepram, verum animæ sordes, non dico purgatas, probare, sed purgare prius concessum est. Vide alios apud Canisium. 2. part. *Catechismi* cap. 1.

52. Quintò probatur ratione; quia si Sacerdos solum declararet hominem esse absolutum, vel illa declaratio sit Deo, & hoc est ridiculum, vel sit Ecclesiæ, & id est inutile, quia Ecclesiæ adhuc nõ cõstat, & quia repugnat secreto, & institutioni huius Sacramenti, ergo illa non est declaratio præcedentis absolutionis, sed vera absolutio, ut verba sonant.

Sextò probatur ex communi mente omnium fidelium, quia cum se in mortis articulo constitutos vident, statim confessionis Sacramentum omni cura, & studio procurant, ut æternæ damnationis periculum vitent, credunt igitur Sacerdotes, non habere solum potestatem declarandi præcedentem sanctitatem, aut minuendi poenam temporalem; de hoc enim non essent adeò solliciti, sed etiam remittendi culpam & poenam æternam, ut dixit Tridentinum sess. 6. c. 14. vbi etiam aperte videtur definita hæc Sacerdotis potestas, cum dicatur in hoc Sacramento remitti (nimirum virtute Sacramentalis absolutionis) culpam simul cum poena æterna.

Contra hanc ergo certissimam veritatem aliqua afferantur, quæ breviter dissolvemus. Obicitur primo loco illud Ecclesiastici cap. 17. *A mortuo quasi nihil perit confessio*. Ergo confessio peccatoris quando mortuus est per peccatum, nihil ei prodest.

53. Respondeo, ibi nec esse sermonem de confessione Sacramentali, nec de morte spirituali, sed naturali, & sensus est, confiteri peccata tua ante mortem, cum eorum detestatione practica, quia post mortem etiam impij in inferno confitentur sua scelera, sed sine ullo fructu.

Secundò obicitur exemplum veterum Sacerdotum, qui quidem non auferabant lepram, sed declarabant hominem esse iam mundatum, ut constat ex *Matth. 8.*

Respondeo, in hoc excedere nostros Sacerdotes, quod & lepram spiritualem sua potestate auferant, ut notavit Chrysostomus verbis supra relatis.

Tertiò obicitur, quia solum Deus peccata remittit *Matth. 9. Quis potest remittere peccata nisi solus Deus?* quæ verba licet sint dicta à Iudeis, veram tamen erant, ut notavit Beda in c. 2. Marc. etiam quippe commune proloquium inter illos ex illo *Matth. 23. Ego sum, qui deleo iniquitates*, & *Psal. 11. Remissi impietatem meam mihi*: vbi August. & Cassiodor. indicant Deum solum dimittere peccata; & quidem cum peccatum sit offensa Dei, ad Deum solum spectat illam remittere, non ad illum, contra quem non est.

Respondeo, hoc probaret etiam, nec Christum, ut hominem posse remittere peccata, quæ sunt contra Deum, ut Deum. Dicendum ergo est, Deum solum remittere peccata potestate propria, & principaliter; posset tamen id fieri à Sacerdote, ex commissione, & delegatione Dei sicut procurator: potest ex facultate Domini remittere debitoribus, quod Domino debent. Similiter dicitur in *Psal. 71. quod Deus facit mirabilia magna solus*, quod tamen intelligitur principaliter, non instrumentali-ter; nam hoc modo de iusto dicitur Ecclesiastici 3. *Quod fecit mirabilia in vita sua*.

Quartò obicitur historia Lazari, quem Christus solus ad vitam revocavit, postea verò à discipulis iussu dissolui, quo factò adumbrata fuit absolutio Sacerdotalis: Vnde Augustinus tract. 6. in Ioann. ex illo factò colligit, Christum sibi remittisse potestatem remittendi peccata, servis ministerium dedisse, ne servus in seruo speraret. Et clariss. *Matt. 16. Christus inquit per se solus vivificat*, nisi Ang. ministris potestatem solvendi post vitam tribuit, qui nullum solvere possunt, nisi vivas. Quod idem fere reperitur *serm. 44. & 48. de tempore*, & in cap. 11. *Ioan. Nemo inquit tollit peccata, nisi qui est agnus tollens peccata mundi*, in *Psal. 87. super illa verba: Nunquid medici suscitabunt*, &c. Videntes inquit curare ministerio suo possunt Sacerdotes, non autem mortuos suscitare. Eodem exemplo Lazari videtur Gregor. super Evangelia relatus in cap. *Plerumque 11. quest. 3. vbi ait: Quas omnipotens Deus per gratiam compunctionis visitat, hos sententia pastoralis absoluit*, tunc enim vera est absolutio præsentis, cum æterni iudicis sequitur arbitrium; quod confirmat exemplo Lazari, & inde infert, quod illos nos debemus absolvere, quos auctorem nostrum cognoscimus per sollicitudinem gratiam vivificare. In eadem sententiam videntur loqui Ambrosius, relatus in c. *Verbum Dei*, de *pœnit. d. 1. Verbum inquit Dei dimittit peccata*, Sacerdos Index est Sacerdos officium suum exhibet, sed nullius potestatis iura exercet, ille solum peccata dimittit, qui pro peccatis nostris mortuus est. Et difficilior loquitur Hieronymus in illud *Matth. 16. Quodcumque ligaveris*, &c. *Istum locum inquit Episcopi, & Presbyteri non intelligentes aliquid sibi de Pharisæorum assumunt supercilio, ut vel damnum innocentem, vel solvere se noxios arbitrentur: Cum apud Deum non sententia Sacerdotum, sed reorum vita quæretur. Legimus in Levitico de leprosis vbi iubetur, ut ostendant se Sacerdotibus, & si lepram habuerint, tunc à Sacerdote immundus fiant, non quod Sacerdotes leprosa faciant, & immundos, sed quod habeant notitiam leprosi, & non leprosi, & possunt discernere qui mundus, quæve immundus sit. Quomodo ergo & hic alij Sacerdos mundum vel immundum facit, si & hic alij dat vel solvit. Episcopus, & Presbyter; non eos qui in-sones sunt, vel noxii, sed pro officio suo, cum peccatum audieris varietates, sic qui ligatus sit, quæve sol- vendus.*

56. Ad exemplum Lazari in se ipso facile Respon-
detur. Dū enim sit ille sensus allegoricus, non est
necesss, quod sit simile in omnibus: satis est, quod,
sicut ibi ab Apostolo verē fuit solutus Lazarus, sic
ad Sacerdotem penitens verē solvatur vinculis, qui-
bus tenetur. Vivit tamen prius peccator: non sem-
per vita gratiæ habitualis, sed actualis; qua dolet
de peccatis, & movet se motu vitali, & exit foras;
quæ vita est à solo Deo: interius vivificatur, postea
tamē vivificatur etiā à Sacerdote. Vnde inter pro-
positiones Michaelis Baij, hæc etiā prohibetur à
Gregor. XIII. Peccator penitens non vivificatur mini-
sterio Sacerdotis absolutis, sed à solo Deo, qui peniten-
tiam suggerens, & inspirans vivificat eum, & resus-
citatur: minister autem Sacerdotis solus reatus tol-
litur.

Greg. XIII. Augustinus verō, & Gregorius, videntes, illo La-
zari exēplo intelligi debent ex ipsomet Augustino
tract. 49. in Ioann. & lib. 50. homiliarum hom. 27. & in
Psalm. 101. Conclon. 2. & de verbis Domini. serm. 8.
quibus in locis dicit: Ideo Deum dici suscitare
mortuam quia clamorem suo eum vocans facit, ut
veniat foras, hoc est, foras prodeat per confessionem
peccati, quod occultum erat hoc enim ipsum pro-
dicare foras, & vivere; subiungit autem Augustinus:
Dicit ergo aliquis: Quid prodest Ecclesia, si iam con-
fessionem voce Domini suscitatus prodit? cui obiectio-
ni respondet: ipsam Lazarum attende, cum vinculis
prodit: iam vivebat confitendo, sed nondū liber ambula-
bat: vinculis irrevocatus: quid ergo facit Ecclesia, cum di-
ctum est, quæ solueritis, soluta erunt, nisi quod ait Do-
minus continuo ad discipulos, soluite illi, & vivite abi-
te. Ecce Augustin. nomine vitæ confessionem so-
lam intelligit, quam ante absolutionem Sacerdo-
tis penitens habet à solo Deo; in quo etiam sen-
su intelligendi sunt Clitovianus lib. 7. in Ioann. cap.
2. qui additus est Cyrillo Alex. & Alcuinus re-
latus à S. Thom. in Cathena super Ioann. c. 11. qui
eodem modo videntur usurpare exemplum illud
Lazari resuscitati.

57. Ad locum Ambrosij, respond. non inveniri ea
verba apud Ambros. in eo loco, in quo citantur à
Gratian. scilicet lib. 2. de Abel. & C. in c. 4. vbi Am-
brosius ita dicit: Remittuntur peccata per Dei verbū
omnis Levites interp. es, & quid exequitur est: remis-
sionem per officium Sacerdotis, Sacramque ministeriū.
In quibus verbis. contrarius potius sensus haberi
videtur potestas Sacerdotis probatur ad dimit-
tenda peccata saltem ministerialiter, hoc est, per
potestatem acceptatā à Deo. Adde si alicubi Deus
solus dicitur peccata dimittere, intelligi id debere;
auctoritate propria, & nomine suo: minister enim,
& Oeconomus qui Domini nomine donat, vel re-
mittit non dicitur donare, vel remittere nisi secū-
dum quid; donare enim, vel remittere est dare id,
quod suum est, vel condonare quod ipsi debetur;
Sacerdos autem non credit in se suo, sed Dei quando
peccata remittit; ideo non dicitur remittere sim-
pliciter, sed cum addito, scilicet nomine Dei, cui-
us minister, & Oeconomus est.

58. Ad verba Hieronymi quæ aliqui falsa existimant,
vi Scot. d. 14. q. 4. ad ultimum: alij duriora, respondeci
adhuc potest, ipsum voluisse solum reprehendere,
& reprimere nimiam licentiam, quam Sacerdotes
aliqui sibi arrogare admittendi, & reiiciendi pro
libro ab absolutione, contra quos docet, eorum po-
testatem non esse absolutam, sed certis legibus si-
gatam, quas observare debent, ut eorum sententia
valida sit, absolviendo solum eos quos Deus iudi-
cat absolutione dignos, nimirum per debitam pen-
itentiam, quod idem dixerunt Gregor. in verbis
supra citatis, & Clemens Papa 2. Constit. Apostol.

Facta, inquit, diligenti inquisitione, non penitent, di-
gnusque sit, ut in Ecclesiam admittatur, absolue in di-
cto ieiunio, &c. & Leo Papa relatus in c. Manet. 24.
quest. 1. Manet ergo (inquit) Petri Privilegium ob-
cunque ex ipsius fertur equitate iudicium. Sic ergo
Hieronymus dicit Sacerdotem non posse pro ar-
bitrio solvere vel ligare sine prævio examine: Exē-
plum autem Sacerdotum verum non est in om-
nibus simile, sed in hoc quod sicut illi prius exami-
nabant leprā, vel sanitatē, iudicant, ut cum ab immū-
ditia legali & interdicto absoluerent, vel non ab-
soluerent; sic nostri Sacerdotes debent diligenter
examinare, an penitens lepram adhuc retineat im-
penitentia, an verō eam per penitentiam abice-
rit, ut sic debite possint eos, vel à vinculis, quæ
restant absolvere, vel tanquam adhuc infirmos,
impenitentes in eisdem vinculis retinere.

Quintō obicitur argumentum supra indica-
tum, nam vel, penitens est contritus, & sic iam est
liber à peccato, vel adhuc est in peccato, & sic non
est dignus absolutione.

Respondeo penitentē cum attritione non esse
dignum immediatē gratiā, esse tamen idoneum ut
per absolutionem gratiam consequatur.

Dicunt, hæc Sacramentum esse medicinam, ergo
non est ad vivificandum; nam medicina solum
prodest viuis.

Respondeo hoc Sacramentum esse medicinam
contra vulnera etiam lethalia, quæ licet non adhuc
attulerint mortem damnationis, & ideo homo dici
possit vivus, & curabilis: attulerunt tamen mor-
tem gratiæ, & in hoc sensu potest hoc Sacramen-
tum vivificare.

60. Sextō obiciunt, quia eodem modo data est Sa-
cedotibus potestas ligandi, sicut solvendi; sed illa
non est, nisi ad ostendendum aliquem iam esse li-
gatum, ergo neque hæc est, nisi ad ostendendum
esse absolutum.

Respondeo, potestatem Sacerdotis ad ligandum
duplīter declarari. Primō quatenus potest nega-
re absolutionem, & retinere peccata, quod est liga-
re negativē, sicut Deus dicitur indurare, vel exca-
care quatenus nō dat auxilia, vel lumen. Ita expli-
cant S. Thom. opusc. 22. cap. 6. Adrian. de clauibus
quest. 2. Medina de confess. quest. 5. Cordub. lib. 5.
quest. 1. & alij multi.

Secundō explicant alij illam potestatem, qua-
tenus potest Sacerdos obligare penitentem ad
satisfactionem sacramentalem. Vterque sensus
est bonus; primus colligitur ex verbis Christi
Ioann. 20. vbi potestas ligandi explicatur per po-
testatem retinendi peccata, quod significatur, reten-
tionem peccati esse actum huius potestatis. Se-
cundus etiam sensus probatur à Tridentino sess.
14. cap. 8. & canonic. vbi ex potestate ligandi col-
ligitur potestas imponendi penitentiam. Datur
etiam alius actus huius potestatis ligandi, per ex-
communicationem, quæ impedit sacramento-
rum communicationem, de quocumque autem
ex his actibus sermo sit, constat actum ligandi
non esse solum ostendere, vel declarare aliquem
esse ligatum, sed et verā cum ligare siue negativē
siue etiam positivē.

SECTIO III.

Quem sensum habeant verba in forma
huius Sacramenti?

61. Explicato effectu horū verborū, facilius erit iā
eorum sensus, de quo tamen variē sunt Theolo-
gorum sententiæ. Ratio autem difficilis est,

Q 4 tum